

نقش ادبیات کودک و نوجوان در پاسخ گویی به نیازهای آن ها

مهديه پورمیرعلی^۱، فاطمه سیفی^۲، فاطمه جعفری کلپیر^۳

۱- دانشجو معلمان رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان تبریز

۲- دانشجو معلمان رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان تبریز

۳- دکتری زبان و ادبیات فارسی، مدرس دانشگاه فرهنگیان تبریز

چکیده

ادبیات کودک و نوجوان، نقشی موثر در تعلیم و تربیت نسل ها دارد. در واقع هدف اصلی ادبیات کودک و نوجوان این است که به کودکان و نوجوانان کمک شود تا برای رشد و رسیدن به کمال، خدا، خلق، خلقت و خودش را بهتر بشناسد و این زمانی محقق می شود که ابتدا نیازهای آنان برطرف شود. پس کتاب های کودک و نوجوان در کنار خصوصیات نظیر واقع گرایی، منع پیش داوری غیرمنطقی، واداشتن کودک به سازندگی و کار، و توجه به اهداف والای زندگی معنادار باید نقش عمده ای در پاسخ گویی به نیازها و رفع مشکلات آنان داشته باشد. چنین روشی برای پاسخ گویی به نیازها و حل مشکلات روحی، کتاب درمانی نامیده می شود. از جمله نیازهای مورد بحث، نیازهای عاطفی، اجتماعی، مذهبی، نیاز به داشتن حس کنجکاوی و برآوردن آن، نیاز به ارتباط با طبیعت، نیاز به شناخت استعدادها و توانایی های خود می باشد و در مورد ارضای هر کدام از این نیازها لازم است کتاب متناسب با هریک ارائه شود و در نهایت از موانع تاثیرگذار بر کتاب درمانی یاد می شود. همچنین این مقاله نیازهای گوناگون کودکان و نوجوانان را از دیدگاه «مازلو» روانشناس انسان گرا و نیازهای مورد توجه از دیدگاه اهل فن را بررسی می کند. این مقاله برخی از اهداف ادبیات کودک و نوجوان را که بخش مهمی از آنها برطرف کردن نیازهای مختلف کودک و نوجوان است و نقش ادبیات آنها برای رفع نیازهای آنان را مورد بررسی قرار داده است. **کلید واژه:** ادبیات، کودک و نوجوان، نیازها، کتاب، کتاب درمانی